

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 270
Din data de 06.04.2016

Dosar nr: 683/2015

Petiția nr: 7410/20.11.2015

Petentă:

Reclamată: Complexul Muzeal de Științele Naturii „Ion Borcea”

Obiect: posibile fapte de discriminare instituite prin refuzul acordării sporului de doctorat.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

.....

I. 2. Denumire și domiciliu reclamațiilor

2.1. Complexul Muzeal de Științele Naturii „Ion Borcea”, str. Aleea Parcului, nr. 9, județul Bacău

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea vizează refuzul Complexul Muzeal de Științele Naturii „Ion Borcea” de a acorda petenților sporul de 15% aferent obținerii titlului de doctor, pe care petenții l-au obținut după 1 ianuarie 2010.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare în data de 17.12.2015.

3.2. La termenul de audiere nu a fost prezentă niciuna dintre părți.

IV. Susținerea părților

4.1. Susținerea petenților

4.1.1. Petenții susțin că sunt discriminați prin faptul ca partea reclamată nu aplică prevederile Legii nr. 71/2015, care la art. 5, alin 1.1, prevede acordarea sporului salarial de 15% pentru cei care au obținut titlul de doctor după 1 ianuarie 2015. Se menționează că, consilierul juridic al Complexului Muzeal interpretează greșit legea, spre comparație cu bugetarii angajați în învățământ.

Petenții anexează la dosar documente doveditoare ale corespondenței instituționale cu consilierul juridic al Complexului Muzeal, pe tema sporului salarial aferent obținerii titlului de doctor.

4.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 7907/15.12.2015, partea reclamată respinge acuzațiile și invocă excepția lipsei de competență materială a C.N.C.D.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat în legătură cu neacordarea sporului aferent titlului științific de doctor deținut de către petenți.

5.2. Luând act de plângere, astfel cum este formulată și având în vedere prevederile art. 28-32 din Procedura internă de soluționare a petițiilor în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director a invocat, din oficiu, *excepția de necompetență materială* a sa în raport cu aspectele invocate de petenți. Partea reclamată a invocat, de asemenea, excepția de necompetență materială a C.N.C.D.

5.3. În drept, potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.(2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției”. În ce privește prezenta cauză, s-a invocat din oficiu excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor care prevede că *“Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență atunci când, în mod vădit, constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, asupra căreia Colegiul director trebuie să se pronunțe cu prioritate.”*

5.4. Prin citație s-a invocat, din oficiu, *excepția necompetenței materiale* a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cât privește obiectul petiției

5.5. Analizând aspectele sesizate în petiție, Colegiul director reține faptul că petenții reclamă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării faptul că nu le-a fost acordat sporul aferent titlului științific de doctor.

5.6. În raport cu statuările Curții Constituționale relativ la O.G. nr. 137/2000, republicată, este lipsit de echivoc faptul că, prin natura sa, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării investighează, constată și sancționează fapte de discriminare.

5.7. În jurisprudența sa, Colegiul director a statuat că nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revine Curții Constituționale.

5.8. Referitor la obiectul petiției dedus soluționării Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, este indubitabil că potențiala faptă de discriminare invocată de petentă este de facto echivalentă unei probleme de constituționalitate. Susținerile petentei sunt strâns legate de critica legiuitorului sub aspectul soluției legislative alese.

5.9. În nici un caz, în speță, răspunderea legiuitorului nu poate fi apreciată de către Colegiul director deoarece Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită

atribuțiile strict sub aspectul investigării, constatării și sancționării acelor fapte considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și care atrag răspunderea contravențională. Or, discriminarea în cazul semnalat nu își are izvorul într-un fapt volitiv sau omisiv al unei persoane (fizice sau juridice, publice/private) cât, prezumtiv, în caracterul prevederilor actului normativ invocat. Însă obținerea legiuitorului și examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor precum și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

5.10. De altfel, Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, a admis excepția de neconstituționalitate a art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată considerând că în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea Consiliului de a înlătura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului, dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

5.11. Or, având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul director urmează a admite excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în raport cu obiectul petiției.

5.12. Apreciind importanța obiectului petiției dedusă soluționării de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director consideră necesară emiterea unui **PUNCT DE VEDERE** de specialitate cu privire la situația expusă, în conformitate cu art. 16 și 18 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Punct de vedere

Potrivit art.16 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este „*autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte*”. De asemenea, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este, potrivit art.18 alin.1 din aceeași ordonanță, „*responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării*”.

În materia specifică a nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să adopte și puncte de vedere, reprezentând opinii cu caracter de îndrumare, însă fără forță juridică obligatorie, în legătură cu principiul nediscriminării. Această activitate trebuie înțeleasă în virtutea rolului specific îndeplinit de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și a prevederilor speciale cuprinse în O.G. nr. 137/2000, republicată, precum și în sensul dispozițiilor Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, a Recomandării Generale

nr. 2 a Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (din cadrul Consiliului Europei) privind instituțiile specializate pentru combaterea rasismului, xenofobie, antisemitism și intoleranță la nivel național și a Recomandării nr. 7 privind legislația națională referitoare la combaterea rasismului și a discriminării rasiale precum și a Rezoluției Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite nr. 48/134 din 1993 privind instituțiile naționale pentru promovarea și protecția drepturilor omului.

Trebuie însă precizat că emiterea unui punct de vedere nu are forță juridică obligatorie, reprezentând o opinie cu caracter de îndrumare.

Astfel, Colegiul Director (CD-CNCD) se raportează la dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *"Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație"*.

De asemenea, **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație"* și **paragraful 2** *"Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1"*.

De asemenea, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoge și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *"trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă"* (vezi CEDO, 18.02.1991, Fredin vs. Suedia, paragraf 60; 23.06.1993, Hoffman vs. Austria, paragraf 31; 28.09.1995 Spadea și Scalabrino vs. Italia).

În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat *principiul Egalității* ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **excluce ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**.

Potrivit art.2 alin.1 din OG nr.137/2000, republicată *"Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice"*

Dispozițiile legale care instituie un tratament diferențiat sunt: (2) Compensațiile tranzitorii se pot acorda doar persoanelor care la data de 31 decembrie 2010 beneficiau de sporurile pentru care se acordă aceste compensații.

Suntem în prezența **încălării principiului plății egale pentru muncă de valoare egală**, parte a dreptului la nediscriminare prevăzut art. 16 alin. (1) corborat cu art. 41 în

Constituția României. **Dreptul la muncă cuprinde principiul plății egale pentru muncă de valoare egală.**

În analiza încălcării dreptului la plată egală pentru muncă de valoare egală, ca parte a dreptului la muncă, trebuie să avem în vedere **natura sporului de doctorat**. Astfel, sporul de doctorat este un **supliment de remunerare** acordat de angajator pentru obținerea unui grad superior de calificare a angajatului.

Calificarea academică (titlul de doctor sau doctor docent) presupune că, **angajatul a dobândit deprinderi și cunoștințe aprofundate** într-un domeniu de studiu, **care asigură un plus de valoare muncii prestate de acesta**. Sporul de doctorat poate fi comparat cu sporul de vechime, care presupune dobândirea de experiență profesională prin care angajatul poate oferi un plus de valoare muncii sale (a se face distincție între sporul de vechime și cel de fidelitate).

Aplicarea “etapizată” a legii produce diferențieri între persoanele aflate în situații similare, chiar identice, în prezent. Motivația instituțiilor abilitate să propună armonizarea legislației trebuie să fie fermă și legală. Astfel, este mai mult decât corect să acorzi tuturor acest drept ori să nu îl acorzi nimănui.

Față de aceste aspecte, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării consideră că fapta sesizată de către petenți, asupra căreia a solicitat emiterea prezentului punct de vedere, constituie o faptă de discriminare, conform celor expuse de art.2 alin.1 din OG nr.137/2000, republicată, ce constă într-o **diferență salarială**, chiar dacă aceasta derivă dintr-un spor – supliment la salariu, care nu mai este prevăzut (totuși acest drept a fost inclus în salariu); dreptul încălcat este **dreptul la un salariu egal**, pentru muncă egală; **situația comparabilă** conform analizei, constă în acei colegi care au beneficiat de sporul în speță, inclus în salariu, după data de 01.01.2010; criteriul de discriminare, conform celor expuse de art2 alin.1 din OG nr.137/2000 republicată (.... **sau orice alt criteriu** ...), în speța de față constă în **criteriul timp**, prin lege făcându-se o departajare clară, între cei care au beneficiat de sporul în discuție și cei care nu mai pot beneficia de acesta, în ce privește cuantumul salariului; **efectul creat** constă, fără discuții, în existența unei diferențe salariale între persoane care au aceleași atribuții, competențe sau nivel de studii/pregătire profesioanlă; **legătura de cauzalitate dintre criteriu și faptă este directă**, în sensul în care momentul dobândirii titlului de doctor în drept a avut o consecință directă asupra nivelului salariului, conform modificărilor legislative.

Asztalos Csaba Ferenc
Presedinte

Petre Florin Manole
Membru Colegiul director

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:

1. admiterea excepției necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu;
2. emiterea unui punct de vedere de specialitate privind situația supusă analizei Colegiului director;

3. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE FLORIN – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: P.F.M./B.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.